

De geboorte van het naturisme (deel 1)

De geboorte van het naturisme (deel 1)

Er zijn altijd mensen geweest die "naturalistisch" hebben geleefd en daarbij waren er ook die het naturisme wilden propageren als een beweging, die het menselijk bestaan gezonder, zonniger en waardiger kan maken.

Het ontstaan van het naturisme hangt nauw samen met de vernieuwingsbewegingen aan het eind van de vorige eeuw, die ijverden voor lossere kleding, de reformkleding, voor gezondere voeding, voor natuurgeneeskunde en voor het lichaam blootstellen aan lucht, water en zonlicht. In een tijd dat de eenvoudige plattelandsbevolking nog naakt baadde in schone en stille beekjes, gingen stadsmensen, die dat al lang niet meer deden, openlijk het naaktbaden en de voedsel- en kledingreform propageren. Rond de eeuwwisseling kwamen in Duitsland pioniers als Heinrich Pudor, K.W. Diefenbach, Karl Vanselow, Wilhelm Bölsche, Paul Zimmermann en Hugo Höppener ("Fidus"), Richard Ungewitter en anderen, deels onafhankelijk van elkaar, met gedachten en publicaties over een weg terug naar de natuur, die ze voor een deel ook in de praktijk brachten. Ze hebben evenwel nooit een gezamenlijk manifest uitgegeven.

In het jaar 1903 vond een aantal gebeurtenissen plaats die men gezamenlijk als de geboorte van het naturisme zou kunnen zien - na een zwangerschap van tien jaar - want in 1893 had Heinrich Pudor het eerste echt "naturalistische" boekje uitgegeven onder de titel Nackende Menschen, Jauchzen der Zukunft, waarop nader wordt teruggekomen.

Paul Zimmermann begon in 1903 in Klingberg bij Lübeck aan de opbouw van Feilichtpark Klingberg, dat in 1978 zijn 75-jarig bestaan heeft gevierd en dat het oudste naturistenterrein ter wereld was. In datzelfde jaar 1903 komen uit Ascona aan het Lago Maggiore van de Monte Verità (Berg van de Waarheid) de eerste berichten over kolonisten, die er het naturisme in de praktijk brengen.

Eveneens in 1903 gaf Wilhelm Bölsche onder de titel "Ontwikkelingsgeschiedenis van het huwelijk, de zedelijkheid en het schaamtegevoel" het laatste deel van "Het leven der liefde in de natuur" uit, waarin hij zich een voorstander van het naturisme toont. Dit blijkt uit het volgende citaat:

"Eerst als de naakte gymnastiek, voor beide geslachten afzonderlijk, onze blik in het algemeen weer meer en meer "onschuldig" tegenover de naaktheid zal hebben gemaakt - en dit punt zullen wij zeker binnen afzienbare tijd, eenvoudig door de drang der omstandigheden, bereiken" - eerst dan zal de vraag kunnen worden gesteld of ook voor beide geslachten gemeenschappelijk niet veel meer zou kunnen wegvallen dan de moraal thans voor noodzakelijk houdt."

Omstreeks 1903 begon Richard Ungewitter aan zijn eerste boek, dat hij pas in 1905 in eigen beheer zou uitgeven onder de titel "Nacktheit, in entwicklungsgeschichtlicher, gesundheitlicher, moralischer und künstlerischer Beleuchtung. De boeken van Richard Ungewitter, waaronder "Die Nacktheit", "Nacktheit und Moral" en "Nacktheit und Kultur" baarden veel opzien en zijn in enorme oplagen verkocht; ze zijn van groot belang geweest voor de verbreiding van het naturisme in Duitsland. Ungewitters "Treibund für aufsteigendes Leben" telde in 1913 reeds vijftig groepen.

Tot zover het eerste deel van het artikel "De geboorte van het naturisme" uit het boek "Naturisme toen en nu".